

KÖZSSÉGFEJLESZTÉSI FOLYAMATOK VESZPRÉM MEGYÉBEN

a TOP 5.3.1-16 és 6.9.2-16
pályázatokban

BEVEZETŐ

Országosan csaknem ezer településen zajlik jelenleg közösségfejlesztési folyamat, a helyi identitás és kohézió erősítése a közösségfejlesztés módszertanával. Jelen kiadványunkban néhány példa kiemelésével azokra a kérdésekre keressük a választ, hogy mit is jelent mindez és a települések kihívásaira milyen válaszokat tud adni a közösségi alapú beavatkozás, a módszertan adta keretek között a lakosok és a kulturális intézmények együttműködésben tudnak-e helyben változásokat elérni.

A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projekt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciumi együttműködésében valósul meg. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „A helyi identitás és kohézió erősítése” TOP-5.3.1-16 és TOP-6.9.2-16 című pályázatokhoz szorosan kapcsolódik szakmai és módszertani támogatást nyújt a megvalósítás során.

A TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektek 2017 őszétől indultak el, megyén-

ként változó településszámmal, időtartammal és feltételekkel. Közös bennük, hogy mindannyian lehetőséget láttak a szorosabb együttműködések, közös cselekvések eredményeként megerősödő közösségeikben, és a településen kialakuló társadalmi párbeszéd megtartó erejében. A feltáró folyamat időszakától kezdve a közösségi beszélgetéseken át a cselekvési terv kialakításáig és megvalósításáig a Cselekvő közösségek projekt kulturális közösségfejlesztő mentorai kísérték és segítették a projektgazdákat és a résztvevőket.

2019 tavaszán a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt keretében 18 megyei szakmai napot szerveztünk, amelyen találkozási lehetőséget teremtettünk a TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektkben érintettek számára.

Ez a füzet egyike annak a 18 megyei kiadványnak, amelyekben megyénként 3-3 (a rendezvényeken megismert) példát mutatunk be. Ha valamely jógyakorlat felkelti érdeklődésüket, forduljanak bizalommal az itt bemutatkozó projektgazdákhöz!

MEGYEI ÖSSZEFOGLALÓ

Veszprém megye a tíz járása összesen 217 településből áll. A 2018 nyarán kihirdetett TOP-5.3.1-16 *A helyi identitás és kohézió erősítése* című pályázaton 32 település nyert összesen 16 konzorciumban, azaz a közösségfejlesztési program a megye településeinek 15 százalékát érinti. A TOP-6.9.2-es pályázatot az elmúlt év októberében hirdették ki, amelyen Veszprém Megyei Jogú Város 184 millió forintot nyert el. A megvalósítás 2019 februárjában indult a megyeszékhely öt célterületén, összesen mintegy 20 ezer embert, azaz minden harmadik veszprémit elérve. A projektet megvalósító konzorcium tagjai a Veszprém Agóra és az Eötvös Károly Megyei Könyvtár. Az Agóra munkatársai három célterületen, míg a megyei könyvtár munkatársai két célterületen dolgoznak.

Veszprém megyében a kistelepülések számára kiírt pályázatokon összesen 837 millió forintot ítélték a nyertes résztvevőknek, ebből 100 millió forint a Devecseri, Pápai és Sümegi járások települései számára elkülönített indikatív keretösszeg volt. A

megyében a 16 nyertes konzorcium, átlagosan 39-55 millió forint közötti összegekkel gazdálkodhat. A tíz járásból csak a Balatonfüredi járásban nincs programmegvalósító.

Veszprém megyében a nyertes konzorciumokat egy időben hirdették ki, a megvalósítás 2018 augusztusában indult el. Három konzorciumban – Hajmáskér, Balatonfőkajár, Jásd-Tés – a nyár utolsó hónapjában megkezdték a munkát, a többinél egy-két hónapos csúszással kezdődött a projekt, így az említett településeken a rendezvények zárása 2021. december végére várható, a többi projekt négy hónappal később ér véget. Legkésőbb – 2018 novemberében – a Bakonybél-Pénzesgyőr, illetve a devecseri konzorciumban indult el a munka. A legtöbb települést a sümegi projekt fog össze, összesen hat faluban és egy városban végeznek közösségfejlesztést. A járásközpontot, Sümegyet leszámítva mindegyik néhány száz fős település. A közösségfejlesztésbe bevont lakosság létszámát tekintve viszont a pápai a legnagyobb, ahol két, sűrűn lakott lakótelepi célterületre összpontosítanak.

Tíz nyertes pályázat egy-egy lokális közösségre irányul, kettő projekt két településre koncentrálnak, de egy-egy program készült négy, illetve öt településre vonatkozóan is. A legkisebb konzorcium címért Taliándörögd és Gógánfa „versenyezhetnek”, utóbbi településen alig laknak többen, mint 700-an.

Mentorok és közösségfejlesztők közötti kapcsolat mindegyik konzorciumban jó. A konzorciumok képviselői nagy számban vettek részt a Cselekvő közösségek projekt eseményein, a képzéseken és a szakmai műhelynapokon. A mentorok tapasztalatai alapján a közösségfejlesztési folyamatokba a lakosság, az egyesületek és civilek egyaránt aktívan bekapcsolódtak.

Vannak olyan települések, ahol a közösségfejlesztési folyamat eredményeképp már elkezdődtek a programmegvalósítások, például nemzeti gyökerekkel rendelkező Jásdon, ahol az ünnepi hagyományokra épülő szlovák szokások megismertetése az egyik fontos eleme a közösség erősítésének. A bakonyi településen *társasjáték klubot* alapítottak a fiatalok, céljuk, hogy a település lakóinak olyan rendezvényeket szervezzenek, amelyeken a különböző generációk együtt lehetnek. Mint kiderült, régóta megfogalmazódott már a helyi nyugdíjasokban egy hiánypótló *idősek klubjának* megszervezése, ami egy közösségi beszélgetés után valóra is vált, azóta több sikeres programot is lebonyolítottak. A településen élők büszkék bodzás hagyományaikra, azt felelevenítve és az utókornak átmentve, bodzás ételekből készült *recepteskönyvet* készítettek. Hajmáskéren a helyi *tájfutó* egyesület aktivizálódott a program hatására, nemrég szervezték meg az első ploggingot,

ami nem más, mint a Nyugat-Európában már elterjedt „kocogós” szemétszedés. A településszépítés, a közösségi munka és az egészséges életmód kombinációjának tekinthető program nagy sikert aratott a helyiek körében. Márkón a német nemzetiségi hagyományok alapján már *őszi terményünnep* szerveződik több helyi egyesület közös munkájaként, aminek nem titkolt célja a gyermekek helyi kötődésének erősítése. Bándon – szakértő bevonásával – *Közösségi Fűszer-és gyógynövénykert* alakítottak ki, amibe a környék jellegzetes növényeit egy közösségi gyógynövénygyűjtés után ültették be. Taliándörögdön a közösségi beszélgetések adták meg az utolsó lökést, hogy felajánlásokból és sok-sok önkéntes munkájával elkészüljön a legkisebbeknek egy *rönk játszótér*. Ugyanitt a faluból *elszármazottak találkoznak* évről-évre.

Bakonybélben és Pénzesgyőrben évi egy-egy alkalommal tartanak *népismereti tábor*t, ahol 20-20 tanuló, fiatal tanítanak játszva. Bakonybélben a Monostori Apátság 1000 éves évfordulóját ünnepelték a közel-

múltban, ezért Millenniumi programokkal készülnek. Az 1000 éves monostori apátság „nyitott templom kapuk” rendezvénysorozatát indít a Szent Mauriciusz monostorban. Az érdeklődők színes programokon vehetnek részt, mint például a bemutatókert látogatása idegenvezetéssel, vagy gyógy- és fűszernövények ismertetése (minták a termesztett és gyűjtött gyógy- és fűszernövényekből) vagy a monostori termékek kóstolója. A monostori manufaktúrák megismertetése programban a monostori könyvkötéssel, ötvösmesterséggel, a gyertyaöntés fortélyaival lehet megismerkedni, vagy – ahol van – a mesterségekhez kapcsolódó kézműves foglalkozásokon is részt lehet venni.

Kiscsősön *Szabadegyetemi előadásokat* szerveznek a projekt végéig különböző témákban, mint például a kertészeti ismer-

tek, a házi tartósítás és a néphagyományok. Több településen roadshow-kat, vándorkiállításokat, filmvetítéseket, toborzó rendezvényeket szerveznek, illetve új elemként faültetéseket is, amely a virágos településekként programban megmozgatja a falu apraja-nagyját. Minden évben megrendezik az *Elszárnozottak találkozóját* is hasonlóan Taliándörögdőz. Csögle település falunapján egész napos program keretében a népi kultúrával ismertetik meg a résztvevőket, amit kézműves kiállítással és kézműves vásárral tesznek élménygazdaggá.

Általánosságban kijelenthető, hogy a megyei konzorciumok döntő többsége a rendezvénynaptár és a cselekvési terv elkészítésénél, illetve leadásánál tart. Alapvetően minden konzorciumban alkalmaznak közösségfejlesztő, több településen kettőt is.

„A HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE” CÍMŰ TOP PÁLYÁZATBAN RÉSZTVEVŐ TELEPÜLÉSEK

Veszprém	Városlőd	Hajmáskér
Gógánfa	Csabrendek	Jásd
Bakonybél	Taliándörögd	Tés
Pénzesgyőr	Nemesvámos	Pápa
Kiscsős	Tüskevár	Sümeg
Csőgle	Devecser	Bazsi
Lesenceistvánd	Bánd	Gyepükaján
Nyirád	Hárskút	Káptalanfa
Szentgál	Herend	Nemeshany
Kislőd	Márkó	Bodorfa
Úrkút	Balatonfőkajár	Szentimrefalva

HAJMÁSKÉRI CSELEKVŐ KÖZÖSSÉGEK

A projekt kedvezményezettje: Hajmáskér Község Önkormányzata

Hajmáskér különlegességét a volt szovjet katonai lakótelep adja. A régi laktanya nem csupán kulturálisan volt hatással a település életére, hanem társadalmi szempontból is. A laktanya felszámolása után az ahhoz tartozó tisztii lakásokat értékesítették, ami sok fiatal párt, családot vonzott a településre, az ország különböző részeiből. 1989 és 1999 között emiatt megkétszereződött Hajmáskér lélekszáma. A megváltozott népességszám és a növekvő lakossági igények miatt az önkormányzatnak komoly kihívást jelentett az infrastruktúra fejlesztése.

A volt szovjet katonai telep jelenlegi lakóinak bevonása jelenti az egyik legfajlásúlyosabb feladatot a település számára, ezért a projektötletet kidolgozó közösségfejlesztők külön figyelmet fordítottak erre a problémára. A pályázatban kötelezően előírt információs pont mellett egy mobilpontot is kialakítanak. A közösségfejlesztési folyamatban a művelődési ház vezetője, Dancsó Valéria az állandó pont, munkáját Tormási Miklósné és Simon Csilla segítik. A szakemberek rendszeresen részt vettek a Cselekvő közösségek projekt megyei programjain, műhelynapjain, a Közösségek Hetén, illetve a háromnapos belföldi tanulmányúton is. Mindemellett a művelődési ház munkatársai részt vettek az intézményi társadalmiasítás folyamatában is.

A helyiek elhivatottságát mutatja, hogy

az előzetesen elképzelt program időközben teljesen átalakult, követve az újonnan felmerülő és megjelenő igényeket. A pályázatban vállalt indikátorokat jelentősen túlteljesítették, 47 közösségi interjút készítettek a település véleményformálóival. A közösségfejlesztők az online média előnyeit kihasználva az ott végzett közösségi felmérés mellett, fiatalokra fókuszáló célcsoport-specifikus közösségi felmérést is készítettek. Számos program, közösségi kezdeményezésből indult rendezvényt szerveztek meg az elmúlt hónapokban a projektnek köszönhetően. Összhangban a projekt kiemelt céljával, a szervezésben a lakosság aktívan részt vett, legtöbbjük valamilyen módon bekapcsoló-

dott egy-egy program megtervezésébe vagy létrehozásába. A lakosság bevonása a helyi kulturális és közösségi életbe lehetőséget ad arra, hogy kiemelten kezeljenek olyan nehezen mozgósítható csoportokat is.

Hajmáskéren erőteljesen érezhető a katonai múltra való utalás, az erre épülő hagyományőrzés. Ugyanakkor a közösségi felmérés eredménye azt mutatta: nagy igény van más típusú hagyományok felelevenítésére, új szemléletű csoportok megalkotására. A beszélgetések után közösségi kezdeményezésből több új csoport is alakult, például a *Gasztróklub*, az *Utazók és kirándulók klubja*, *Irodalomkedvelők Klubja*, *Lelkes Laikusok Köre*, *kézimunka szakkör*. A program hatására aktivizálódtak a sport és egészséges életmód iránt érdeklődők, és ők is klubba szerveződtek. A *Ki miben mester?* című kiállítás a helyi lakosokra, az ott élő közösségre, valamint a helyben fellelhető népi, illetve mindennapi tárgyakra, emlékekre alapozva hozták létre. Cél, hogy a településrészek közötti kapcsolatok révén el-

induljon egy olyan folyamat, amely hosszú távon élhetőbbé teszi a községet és növekszik a település megtartó ereje. A program óriási előnye, hogy a szomszédságok közötti kapcsolat a korábbi semleges, passzív helyett érdeklődővé, nyitottá és aktívvá vált.

A hiánypótló közösségi aktivitások már a múlt évben elkezdődtek, ezek egy része ünnepekhez kapcsolódik, így a *Mikulás program* decemberben és a gyerekeknek szóló *húsvéti rendezvény*, valamint több faluszépítés és szemétszedési akció is volt. Ezek közül mindenképpen kiemelhető a *hajmákséri plogging*, amit a helyi tájfutók szervezetek és ami tulajdonképpen a sport és az önkéntes munka újszerű ötvözete, a Nyugat-Európában nagyon népszerű „szemétszedő kocogás” adaptálása.

Hajmáskér közösségfejlesztési folyamataiban a település közösségeire helyezi a fókusz. Hiába kétszereződött meg a lakosok száma, az újonnan beköltöző hajmáskérieknek is kell a településhez tartozás érzése.

A projekt keretében megtartott rendezvények a helyi hagyományokra épülnek, amivel nem csupán a helyi kohéziót erősítik, hanem a településen gyökerekkel nem rendelkező lakosok számára identitásteremtő hatása is van. A program nem lenne ennyire hatékony, ha nem végeztek volna alapos előkészítő kutatómunkát, ami alapján a közösségfejlesztők a rendezvények szervezése során változtatásokat eszközöltek. A kulturális közösségfejlesztésen kívül a program egy olyan folyamatot indított be, amivel a régi lakosok és az új beköltözők is otthon érezhetik magukat a településen.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS MÁRKÓN

A projekt kedvezményezettje: Nemesvámos konzorciuma

Márkó Veszprém mellett található, a települése 1354 lakos él. A 2011-es népszavazás alkalmával a lakosság 11,8%-a vallotta magát német nemzetiségűnek. Mivel a település a megyeszékhely agglomerációjába tartozik, sokan költöztek a településre, akik a város és a község között ingáznak. A beköltözők miatt Márkó lélekszáma folyamatosan gyarapszik. A településen problémaként jelenik meg a fontosabb az oktatási intézmények – óvoda van, de iskola nincs, így nem alakul ki a gyerekek helyi kötődése, sőt alig ismerik egymást az azonos korúak. A betelepültek számára inkább alóvárosként funkcionál a község,

szórakozásért, kikapcsolódásért inkább Veszprémbe mennek a lakosok.

Márkó a nemesvámosi konzorcium egyik települése Bánd, Hárskút, Herend és Nemesvámos mellett. Mindegyik településen a közösségfejlesztés folyamat első lépése a Lakossági Információs Fórum volt, ahol a helyi település egyesületei mind képviselték magukat. A kötetlen, ötletelő beszélgetés alkalmával előkerültek a helyi problémák, de megoldási javaslatok is születtek és az együttműködési lehetőségek is kirajzolódtak. A projektben aktívan résztvevők örömmel hallgatták egymás javaslatait, nem számított, hogy újtelepi vagy

régi lakosé az, a lényeg, hogy tenni akar a településért.

Az első beszélgetések eredményeképpen, a balesetmegelőzési programrészhez kapcsolódóan egy KRESZ-pálya megépítésének lehetősége is felmerült. A megoldás egy *mobil KRESZ-pálya* lett, amit a konzorcium többi településével közösen tudnak majd használni. A pályát megalkotók között volt, aki fénymásolt térképvázlattal érkezett, amelyen az önkéntesek bejelölhették, hogy melyik utcában vállalják az ívek kiosztását és begyűjtését. Mindenki megismerte minden téma hátterét, hogy az esetlegesen felvetődő kérdésekre válaszolni tudjanak.

A közösségi beszélgetések eredményeként elindult a márkói közösségfejlesztés Facebook-oldal is. A közösségi beszélgetések során derült ki, hogy nincs hivatalos Facebook-oldala a településnek, ezért többen összeálltak és kitalálták, megcsinálták. Ide került fel az online kérdőív és itt tobo-

roztak – nagyon sikeresen – önkénteseket a projekthez. Az oldal megalakulása óta itt is rendszeresen meghirdetik a programokat.

A *Gyere, beszéljessünk a faluról!* program keretében önkéntesek ültek össze, hogy új eseményeket találjanak ki a település lakóinak. Eddig is több szervezet rendezett programokat, de még mindig van igény az újdonságra. A célközönséget most a fiatalok jelentik, akik az iskola miatt elmennek és nehezen találnak vissza a faluba. Mivel nekik akartak helyi tevékenységeket kitalálni, így őket kérdezték meg, hogy mit szeretnének.

A német nemzetiségi hagyományokra épülő *őszi terményünnep* elsősorban az általános iskolásokat célozza meg. Az eseményen az iskolás korúak összegyűjtik és újra elkészítik, megfőzik a nemzetiségi ételeket. A gyerekeknek szóló nyári napközis tábort önkéntesekkel működtetik, elsősorban a helyi értékeket mutatják be, illetve a gyerekek betekintést kapnak a

helyi kézművesek munkájába és a háztáji gazdaságok életébe.

Különböző sport- és kulturális programokat is rendeztek. Előbbire példa a Bakony lábánál szervezett egésznapos sportrendezvény. A különböző szintű ügyességi játékokra minden korcsoportból jelentkezhetnek a lakosok. Az egészséges életmód támogatása érdekében nemcsak testmozgásra van lehetőség, de a program alatt egészségmegőrző szűréseket végeznek. A településen zajló közösségi tevékenység összehozta a színjátás iránt érdeklődőket, akik egy *passiójáték* megrendezésében gondolkodnak.

A Márkón folyó közösségfejlesztési projekt fő különlegessége, hogy a közösségfejlesztés előkészítése során a közös céloknak köszönhetően partnerként egymásra ta-

láltak a helyi egyesületek és civilek, és nagy számban jelentek meg új, önálló kezdeményezések is. A folyamatok hatására több betelepülőben erősödött a településhez való kötődés.

Minden ötletnek akadt gazdája, aki összefogta a tervezést, és mindig akadtak, akik segítőként ajánlkoztak, ezáltal még színesebb lett a program. A nagy érdeklődésnek és a közösségi részvételnek köszönhetően előfordult, hogy teljesen átalakult az eredeti ötlet. A folytonos, egyre nagyobb léptékű bevonás és nyitottság miatt a megvalósításhoz érve eltűntek a településen élők közötti különbségek, nem számított, hogy ki az újonnan beköltöző, csak az volt a fontos, hogy megoldásokat találjanak a közös problémákra.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS A BAKONY KELETI KAPUJÁBAN

A projekt kedvezményezettje: Jásd Község Önkormányzata és Tés Község Önkormányzata

Tés település a szomszédos Jásddal alakított konzorciumot. Tés lélekszáma a 60-as évektől kezdve napjainkig majdnem a felére csökkent, lakossága a 2016-os adatok szerint 766 fő. A bakonyi falu szempontjából hátrányos, hogy harcászati célokra használt terület közelében fekszik, ami a hadgyakorlatok idején megnehezíti a közlekedést, télen pedig az időjárás miatt nehézkes a közlekedés. Tésen az állattenyésztés mellett ma is megélhetést nyújt a földművelés és az erdőgazdálkodás. A település fő látványossága a Dunántúlon rit-

kaságnak számító szélmalom. A helyi kulturális élet központja a 2016-ban átadott községi könyvtár, amit minden generáció látogat.

Tés, Jásddal együtt a *Közösségfejlesztés a Bakony keleti kapujában* fejlesztési programban vesz részt. Az előkészítés ideje alatt másfélszer annyi közösségi interjú készült, mint amit a projekt előírt. Az elkészült felmérésből két dolog markánsan kiütközött: az infrastruktúrával kapcsolatos fejlesztések szükségessége, illetve az általános iskola hiánya. Ezek jelen pályázat forrásaiból

1 Központi Statisztikai Hivatal (2016): Mikrocenzus 2016 – 2. A népesség és a lakások jellemzői Veszprém megye (Elérhető: http://www.ksh.hu/mikrocenzus2016/docs/tablak/02/02_19_veszprem_2_1.xls, letöltés: 2019.07.11.)

nem finanszírozhatók, de a szintén helyi igényként megjelenő kulturális rendezvények, önképző körök, klubok alakítására vonatkozó elképzelések igen. A program megvalósítói a tervezés során ezeket figyelembe véve reflektáltak a felmérés eredményeire.

Tésen nem alakították át az előzetes projekttervet, de a lakosok elképzeléseire reagálva, további pontokkal egészítették ki. Új elemként került be a *Faluszépítő-program*, illetve *hímző-varró klub* alakult. Ezek mellett az önkéntesek felvették a kapcsolatot a jádsdi turisztikai egyesülettel a közös projektek indítása, valamint a falusi turizmussal kapcsolatos lehetőségek átvétele, adaptálása érdekében.

A közösség 2018-ban *Don Quijote Jótékonyági futóversenyt* rendezett, ahol a szervezők között csak helyi önkéntesek voltak. Az eseménnyel nem csupán a Tésen és környékén lakók számára igyekeztek az

egészséges életmódot népszerűsíteni, hanem a környezet természeti értékeit is bemutatták. Az eseményből származó bevételeket a helyi óvoda fejlesztésére fordították. A Községek Hetén táncházat tartottak a bakonyi népi együttesek és a vonzáskörzetükben működő népi hagyományápoló néptánc, népdalkör és kézműves csoportok, egyesületek részvételével. A programnak köszönhetően a szervezeteknek lehetőségük nyílt a tapasztalatcsereére is. A rendezvényen bemutatkoztak többek között, a tési Árvalányhaj Néptánc csoport, a tési Bakony Virágai Népdalkör és a Cserregő Néptánc együttes.

A pályázat keretében több helyi kulturális estet szerveztek a településen. A szervezés során kifejezetten figyeltek arra, hogy a fiatal korosztályt is megszólítsák, és minél előbb bevonják őket a helyi közösségi életbe, ezért rendezték meg a *Gyereknap a tési gyerekeknek* programot.

Az interjúk során kiderült, hogy nagyon erős a helyi identitás meghatározására vonatkozó igény a helyiekben. Ennek kapcsán kezdtek el gondolkodni egy új *helytörténeti kiadvány* készítésén, ami azért is fontos számukra, mivel az 1980-ban készült könyvet már többen nem érzik sajátjuknak. A lakosok belefogtak a helytörténeti adatok gyűjtésébe, amelynek eredményét egy települést bemutató új kiadványban foglalják össze. A helyi identitás fontosságának másik jeleként elkezdtek egy önálló, *tési himnuszt* írni. Ezekkel kapcsolatban is történtek közösségi lépések, például helytörténeti klub alakult, illetve önkéntesek bevonásával kezdték meg a régi értékeket gyűjteni és katalogizálni. A tésiak szemében a település

értékei között kiemelt jelentőséggel bírnak a gasztronómiai hagyományok is, ezért helyi receptgyűjtést és főzőversenyt terveztek.

Tés programja kiemelten fontos, mivel itt még élő helyi népi hagyományokkal találkozhatunk. A település példamutató módon őrzi tradícióit, fedezi fel a kulturális értékeit és adja tovább a következő generációnak.

A településen zajló közösségfejlesztés nem csupán a hagyományőrzés, hanem a községet komolyan érintő társadalmi problémákra irányuló válaszadás szándékával valósul meg. A program erénye, hogy sok helyi lakost is sikerült bevonni a helyi közösségi életbe. Ez a mindenkit megszólító folyamat a lakosok összetartozásának erősítését erősíti.

VESZPRÉM MEGYEI KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ MENTOROK

Nemes Éva, Halmos György, Demeter Hedvig

Felelős kiadó:

Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.

Országos Széchényi Könyvtár

Szerkesztette: Kalmár Erika

Grafika/tördelés: Király Zoltán

A kiadvány a „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás”

EFOP - 1.3.1 -15-2016 – 00001 projekt keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg 2016. 09.16 és 2019. 09.15 között.

Minden jog fenntartva!

Budapest, 2019.

A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001 projekt
Az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

nmi.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE